

Uchwała Rady Młodych Naukowców nr V/27
z dnia 2 maja 2017 r.

w sprawie uwag RMN do projektu
Ustawy o Narodowym Instytucie Technologicznym

§ 1

Działając na podstawie § 3 ust. 2 zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 sierpnia 2015 r. w sprawie powołania Rady Młodych Naukowców, RMN przedstawia następujące uwagi do projektu Ustawy o Narodowym Instytucie Technologicznym („projekt”).

1. RMN popiera utworzenie Narodowego Instytutu Technologicznego („NIT”) jako instytucji koordynującej prace badawczo-rozwojowe oraz mającej na celu pobudzenie transferu wiedzy do sektora przedsiębiorstw. Jednakże, niezrozumiałym jest wybór spośród 114 instytutów badawczych jedynie 35 ośrodków jako komponentów NIT. Nie przedstawiono kryteriów ich wyboru oraz strategicznych obszarów badawczych, które miałyby kształtować politykę naukowo-gospodarczą kraju.
2. RMN pragnie zwrócić uwagę, że ulokowanie NIT w Warszawie przyczyni się do podporządkowania instytutowi dwudziestu ośrodków mających swoją siedzibę poza stolicą. Pragniemy podkreślić, że instytuty badawcze są płatnikami podatku dochodowego od osób prawnych (CIT), który urzędy skarbowe pobierają na rzecz jednostek samorządu terytorialnego. Centralizacja instytutów w Warszawie oznacza obniżenie dochodów ośrodkom regionalnym oraz wzrost PKB Warszawy, który obecnie znacznie przewyższa średnią krajową. Dlatego też RMN uważa, że utworzenie NIT z siedzibą w Warszawie jest sprzeczne ze Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, której celem jest zrównoważony rozwój kraju poprzez zintegrowane interwencje wykorzystujące miejscowe zasoby i potencjały terytoriów oraz wzmocnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
3. Zdaniem RMN Prezes NIT powinien być powoływany w drodze otwartego międzynarodowego konkursu na okres czterech lat. Ponadto RMN jest zdania, że należy doprecyzować wymagania stawiane kandydatom na stanowisko Prezesa. Osoba pełniąca tę funkcję powinna posiadać przynajmniej stopień naukowy doktora habilitowanego, doświadczenie międzynarodowe uzyskane w okresie ostatnich 5 lat przed ogłoszeniem konkursu w zakresie wdrażania wyników badań naukowych i prac rozwojowych oraz znajomość praktycznych problemów rozwoju nauki i technologii.

4. RMN popiera powołanie w skład Rady NIT przedstawicieli ministrów kierujących działami informatyzacja, nauka, rozwój regionalny i szkolnictwo wyższe. Bez wątplenia ich obecność przyczyni się do włączenia nauki w proces kreowania polityki gospodarczej kraju. Jednakże, w zaproponowanym składzie Rady NIT nie uwzględniono przedstawicieli innych resortów mających wpływ na kształtowanie rozwoju gospodarczego kraju (tj. Ministerstwa Finansów, Infrastruktury i Budownictwa, Energii, Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Środowiska).
5. RMN jest zdania, że należy rozszerzyć wymagania stawiane kandydatom ze środowiska naukowego na członków Kolegium Doradców. Obecnie projekt ustawy o NIT stanowi w art. 13 ust. 2 pkt 2: „W skład Kolegium Doradców wchodzi 15 członków, w tym: 5 przedstawicieli środowiska naukowego posiadających co najmniej stopień naukowy doktora, aktywnie prowadzących badania naukowe lub prace rozwojowe”. Mając na względzie fakt, że jednym z zadań Kolegium będzie przedstawianie propozycji obszarów priorytetowych działalności NIT na dany rok, RMN uważa, że potencjalni kandydaci powinni charakteryzować się dojrzałością naukową. Dlatego też art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy o NIT powinien brzmieć: „5 przedstawicieli środowiska naukowego posiadających co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego oraz posiadających doświadczenie w zakresie kierowania projektem międzynarodowym.”
6. Mając na względzie funkcjonowanie NIT na najwyższym poziomie, RMN jest zdania, że ewaluacja działalności instytutu powinna odbywać się nie rzadziej niż raz na 2 lata. Z uwagi na znaczne skupienie wiedzy i zasobów w NIT, okres ten powinien być wystarczający na określenie wpływu działalności instytutu na rozwój nauki, innowacyjności i gospodarki. Dlatego też art. 34 ust. 2 pkt 4 powinien uzyskać brzmienie: „dokonuje, nie rzadziej niż raz na 2 lata, ewaluacji działalności NIT.”

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Młodych Naukowców



dr hab. Emanuel Kulczycki